

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(περιλαμβάνει και αναφορά ευρημάτων που προκύπτουν από άλλες διαδικασίες ποιότητας σχετικά με τη διδασκαλία)

Ακαδημαϊκό Έτος 2020-21 (2019-2020 εαρινό εξάμηνο)

2021

Περιεχόμενα

Συντομογραφίες – Ακρωνύμια	3
1. Εισαγωγή.....	4
2. Οργάνωση Διαδικασίας Αξιολόγησης	4
3. Συμμετοχή φοιτητών στην αξιολόγηση.....	4
4. Δράσεις της ΟΜΕΑ.....	5
5. Αποτελέσματα που προέκυψαν από τη διαδικασία Αξιολόγησης Μαθήματος/Διδασκαλίας	7
5.1 Συγκεντρωτικά αξιολόγησης – Γενική Εικόνα Τμήματος	7
5.2 Αποτελέσματα ανά μάθημα	11
6. Αποτελέσματα που προέκυψαν από τις άλλες διαδικασίες ποιότητας σχετικά με τη διδασκαλία	12
7. Δράσεις - Προτάσεις	13

Συντομογραφίες – Ακρωνύμια

Συντομογραφίες	Επεξήγηση
ΠΙ	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
ΤΜΣ	Τμήμα Μουσικών Σπουδών
ΤΛΠΜ	Τμήμα Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής
ΠΠΣ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών
ΕΘΑΑΕ	Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης
ΜΟΔΙΠ	Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας
ΟΜΕΑ	Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης

1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση συντάσσεται από την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος Μουσικών Σπουδών με σκοπό την παρουσίαση, ανάλυση και αξιολόγηση των Μαθημάτων του Τμήματος από τους φοιτητές του. Περιλαμβάνει επίσης αναφορά ευρημάτων που προκύπτουν από άλλες διαδικασίες ποιότητας σχετικά με τη διδασκαλία και εν γένει την εκπαιδευτική διαδικασία. Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών (ΤΜΣ) (πρώην ΤΛΠΜ) από τον Σεπτέμβριο του 2019 με την έναρξη της λειτουργίας του στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (ΠΙ) και τη δημιουργία νέου προγράμματος προπτυχιακών σπουδών (ΠΠΣ) διεκπεραιώνει ποιοτικά:

α) την υλοποίηση του νέου ΠΠΣ, β) την υλοποίηση του προγράμματος εξομοίωσης πτυχίου (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5, παρ. 5 του Ν4559/2018) γ) την οργάνωση του νέου Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ), ενώ ταυτόχρονα εναρμονίζεται και με τις διαδικασίες του νέου Ιδρύματος. Ταυτόχρονα διεκπεραιώνει ποιοτικά την ολοκλήρωση των σπουδών των φοιτητών του τεχνολογικού τομέα, οι οποίοι ακολουθούν το νέο ΠΠΣ του ΤΜΣ μέσα από αντιστοιχίσεις του Προγράμματος Σπουδών του ΤΛΠΜ και οι οποίες καλύπτουν όλο το εύρος των μαθημάτων που απαιτούνται μέχρι τη λήψη του πτυχίου τους.

Η ΟΜΕΑ του Τμήματος έχει αναλάβει την ευθύνη να διασφαλίσει την ποιότητα των δραστηριοτήτων του Τμήματος, οι οποίες περιλαμβάνουν την εκπαιδευτική διαδικασία, το ερευνητικό έργο και τις διοικητικές διεργασίες. Η ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας συνιστά ιδιαίτερη πρόκληση στην παρούσα συγκυρία, καθώς η διεύρυνση του αντικειμένου σπουδών του Τμήματος έχει επιφέρει αναπόδραστα σημαντικές προκλήσεις και η ανάγκη για ανάδραση από τις απόψεις των ίδιων των φοιτητών του Τμήματος για το κάθε μάθημα ξεχωριστά, αλλά και συνολικά για την εκπαιδευτική διαδικασία καθίσταται επιτακτική.

Η παρούσα έκθεση επιχειρεί να αποτυπώσει συνολικά την άποψη των φοιτητών για τη μαθησιακή διαδικασία και να αναδείξει τυχόν προβλήματα που αυτοί αντιμετωπίζουν σε όλες τις πτυχές ενός προσφερόμενου μαθήματος, από την ύλη που διδάσκεται, το υλικό και τη βιβλιογραφία που προσφέρεται, τον τρόπο διδασκαλίας, την επίδοση των διδασκόντων. Αναφορές γίνονται επίσης και σε συνδυαστικά ευρήματα για τη μαθησιακή διαδικασία. Τα συμπεράσματα της έκθεσης λαμβάνονται υπόψιν για τη Στοχοθεσία του Τμήματος για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και συνακόλουθα τη Στοχοθεσία του Ιδρύματος, την οποία θέτει η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) υπό τις οδηγίες της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ).

2. Οργάνωση Διαδικασίας Αξιολόγησης

Η διαδικασία της αξιολόγησης οργανώθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος σε συνεργασία με την ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος και τη Γραμματεία του Τμήματος κατά τα 2 εξάμηνα του ακαδημαϊκού έτους 2020-21 (και του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020). Η διαδικασία έλαβε χώρα κατά το χρονικό διάστημα **14/12/20 - 22/1/2021** και **1/6/2021 - 11/6/2021**. Η ΜΟΔΙΠ μόλις ενεργοποίησε την αξιολόγηση επικοινωνήσε με την ΟΜΕΑ και τον Πρόεδρο του Τμήματος, η ΟΜΕΑ ενεργοποίησε μέσω της γραμματείας του Τμήματος την ενημέρωση των φοιτητών από τις ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στο eclass, ενώ παράλληλα ενημερώθηκε η Γενική Συνέλευση και όλοι οι διδάσκοντες. Προκειμένου να επιτευχθεί η όσο το δυνατό μεγαλύτερη συμμετοχή των φοιτητών, η ανακοίνωση παρέμεινε στις προβεβλημένες/σημαντικές ανακοινώσεις της ιστοσελίδας καθ' όλη την διάρκεια της διαδικασίας, ενώ υπήρχε συνεχής παρότρυνση για συμμετοχή από όλους τους διδάσκοντες.

3. Συμμετοχή φοιτητών στην αξιολόγηση

Το ΤΜΣ ήδη από την προηγούμενη μορφή λειτουργίας του ως ΤΛΠΜ έχει προσπαθήσει να καλλιεργήσει μια κουλτούρα αξιολόγησης, με ερωτηματολόγια που μοιράζονταν στους φοιτητές και δέχονταν επεξεργασία πολύ πριν τη δημιουργία της ΜΟΔΙΠ και την εγκατάσταση των μηχανογραφημένων θεσμικών πλαισίων. Παρότι για αρκετά

μεγάλο διάστημα φάνηκε δύσκολη η εμπέδωση της κουλτούρας αξιολόγησης, τα τελευταία 2 ακαδημαϊκά έτη φαίνεται να υπάρχει σημαντική αύξηση συμμετοχής, γεγονός που αποδεικνύει ότι οι πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν εντός του Τμήματος είχαν σημαντικά -αναλογικά- αποτελέσματα.

Όπως για παράδειγμα μπορεί να δει κανείς στον παρακάτω πίνακα που συγκρίνει τον απόλυτο αριθμό ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν 2 διαδοχικά ακαδημαϊκά έτη κατά τις περιόδους 2015-2017 και 2019-2021, η συμμετοχή κατά το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος, παρά τις συνθήκες πανδημίας και αναστολής της διά ζώσης ακαδημαϊκής ζωής, αυξήθηκε σημαντικά.

Αριθμός ερωτηματολογίων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-16	Αριθμός ερωτηματολογίων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-17	Αριθμός ερωτηματολογίων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-20 (σύστημα ΠΛΗΣΥ ΜΟΔΙΠ ΠΙ)	Αριθμός ερωτηματολογίων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2020-21(σύστημα ΠΛΗΣΥ ΜΟΔΙΠ ΠΙ)
299	155	273	1053

Το συνολικό πλήθος κατ' απόλυτη τιμή των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν για την αξιολόγηση των μαθημάτων του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2020-21, όπως αυτό αποτυπώνεται στο σύστημα της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, είναι **1053 ερωτηματολόγια**. Το πλήθος κρίνεται απολύτως ικανοποιητικό δεδομένων των συνθηκών και του γεγονότος ότι οι φοιτητές παρακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών αποκλειστικά από απόσταση. Αποδεικνύει, επίσης, ότι η συνεχής προσπάθεια που διεξήχθη από όλο το προσωπικό του Τμήματος για την προώθηση του θεσμού της αξιολόγησης είχε σημαντικά αποτελέσματα.

4. Δράσεις της ΟΜΕΑ

Με δεδομένο ότι το νέο ΠΠΣ του ΤΜΣ τέθηκε σε λειτουργία από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα δεδομένα από τις αξιολογήσεις των μαθημάτων προέρχονται από μαθήματα του ΠΠΣ που διδάχθηκαν τα 2 τελευταία ακαδημαϊκά έτη, και αφορούν σε α) μαθήματα των 2 πρώτων ετών του νέου ΠΠΣ β) μαθήματα που αντιστοιχήθηκαν με μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του ΤΛΠΜ, προκειμένου να ολοκληρώσουν οι φοιτητές του τεχνολογικού τομέα τον κύκλο σπουδών τους, και τα οποία καλύπτουν όλο το εύρος των μαθημάτων που απαιτούνται μέχρι τη λήψη του πτυχίου τους, γ) μαθήματα του κύκλου εξομοίωσης πτυχίου.

Συνεπώς στη διαδικασία αξιολόγησης συμμετέχουν τόσο οι εισακτέοι του ΠΠΣ Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής τεχνολογικής Κατεύθυνσης μετά την αντιστοίχιση των μαθημάτων τους με το νέο ΠΠΣ όσο και οι εισακτέοι στο νέο ΠΠΣ και οι φοιτητές του τεχνολογικού τομέα που κάνουν εξομοίωση.

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος (Αρ. Συν 72/22.12.2021), μετά από εισήγηση της ΟΜΕΑ, έχει οριστεί κατώφλι συμμετοχής ανά μάθημα πάνω από το οποίο τα δεδομένα που εξάγονται θεωρούνται στατιστικώς αξιολογήσιμα και επαρκή για τη διασφάλιση μιας στοιχειώδους αξιοπιστίας στη μελέτη των αποτελεσμάτων τους. Το κατώφλι αυτό ορίστηκε ως η ποσοστιαία συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση με ποσοστό άνω του 20%.

Η ΟΜΕΑ συντάσσει αναφορά ευρημάτων για κάθε μάθημα το οποίο:

1. έχει επαρκή συμμετοχή φοιτητών στην αξιολόγηση με βάση το ανωτέρω κατώφλι,
2. η βαθμολογία του αποκλίνει σε επιμέρους ερωτήσεις από τον ΜΟ βαθμολογίας του Τμήματος, δηλαδή όλων των μαθημάτων, κατά μια τουλάχιστον μονάδα προς τα κάτω ή προς τα πάνω,
3. Υπάρχουν σχόλια τα οποία εντοπίζουν συγκεκριμένα σημαντικά προβλήματα ή αναφέρονται σε θετικές διαστάσεις της διδασκαλίας/μαθήματος.

Πιο συγκεκριμένα και για τις ανάγκες της παρούσας έκθεσης η ΟΜΕΑ εστιάζει

Α) στα δεδομένα του ακ. έτους 2019-20 (εαρινό εξάμηνο) και 2020-21

Β) στα μαθήματα του Νέου Προγράμματος Σπουδών (σύνολο 338) από τα οποία 21 έχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 20%. Σε αυτά τα μαθήματα μελετήθηκαν τόσο τα σχόλια, όσο και τα αποτελέσματα στις επιμέρους ερωτήσεις με σκοπό να εντοπιστούν τυχόν αδυναμίες, προβλήματα, αστοχίες από την πλευρά των διδασκόντων, ή και παραδείγματα καλών πρακτικών. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση των δεδομένων μαθημάτων που συνδυάζουν αρνητικά σχόλια και αποκλίσεις μεγαλύτερες της 1 μονάδας σε σχέση με τον ΜΟ των απαντήσεων του Τμήματος. Ο συνδυασμός της μελέτης των 2 αυτών παραγόντων (ποσοστό απόκλισης και σχόλια) και ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του 20% θεωρήθηκε ότι εξασφαλίζει ένα στοιχειώδες ποσοστό αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων και επιτρέπει ταυτόχρονα να αποδειχθεί εμπράκτως η σημασία που αποδίδει το Τμήμα στη διαδικασία της αξιολόγησης.

Ακολουθεί ο πίνακας των μαθημάτων με ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του 20% .

Συνολικά μελετήθηκαν **364 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια σε σύνολο 1483**, δηλαδή ποσοστό **24,5%**.

A/A	Μάθημα	Κωδ. Μαθήματος	Έτος	Υποβληθέντα	Εκκρεμούν	Σύνολο	Ποσοστό συμμετοχής
1	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ (ΟΜΑΔΑ	MSC9311	2020-21	13	45	58	22,4%
2	ΡΥΘΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Ι	MSA2120	2020-21	52	148	200	26%
3	ΕΝΤΕΧΝΟ ΛΑΪΚΟ	MSG5210	2020-21	1	2	3	33,3%
4	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΕΛΩΔΙΚΗ ΤΡΟΠΙΚΟΤΗΤΑ	MSC2110	2020-21	26	90	116	22,4%
5	ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΙΙ	MSE2320	2020-21	1	0	1	100%
6	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ Ι	MSA3110	2020-21	56	182	238	23,5%
7	ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ Ι: ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ	MSG1313	2020-21	2	2	4	50%
8	ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ	MSI1313	2020-21	1	0	1	100%
9	ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	MSC5420	2020-21	27	98	125	21,6%
10	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΙΙΙ	MSC8110	2020-21	25	67	92	27,2%
11	ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ-ΧΟΡΩΔΙΑ Ι	MSC7120	2020-21	29	80	118	24,6%
12	ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΛΑΪΚΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ	MSI1312	2020-21	1	1	2	50%
13	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Ι	MSA1120	2020-21	55	184	239	23%
14	ΑΡΜΟΝΙΑ Ι	MSC1210	2020-21	32	60	92	34,8%
15	ΝΕΩΤΕΡΗ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΟΜΑΔΑ 3)	MSE7211	2020-21	1	2	3	33,3%
16	ΑΡΑΒΟΠΕΡΣΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΟΜΑΔΑ 1)	MSC9313	2020-21	9	25	34	26,5%
17	ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	MSE5210	2020-21	2	2	4	50%
18	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΙΙ	MSB1120	2019-20	27	104	131	20,6%
19	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΙV	MSD7110	2019-20	2	7	9	22,2%
20	ΜΟΥΣΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	MSF4210	2019-20	2	7	9	22,2%
21	ΜΜΕ, ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΟΜΑΔΑ 2)	MSD8212	2019-20	1	4	5	20%
Σύνολο				365	1111	1484	24,5%

Πίνακας 1: Συμμετοχή φοιτητών στις αξιολογήσεις

5. Αποτελέσματα που προέκυψαν από τη διαδικασία Αξιολόγησης Μαθήματος/Διδασκαλίας

5.1 Συγκεντρωτικά αξιολόγησης – Γενική Εικόνα Τμήματος

Στους 2 πίνακες που ακολουθούν (Πίνακας 2 και 3) αποτυπώνεται η συνολική εικόνα του Τμήματος κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2019-20 και 2020-2021: αποδίδεται ο ΜΟ των απαντήσεων σε όλες τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, οι οποίες έχουν απαντηθεί από τους φοιτητές σε 5τάξια κλίμακα. Οι πίνακες παρουσιάζουν επίσης τη συμμετοχή των φοιτητών σε απόλυτους αριθμούς (παρέχεται δηλαδή ο αριθμός απαντήσεων ανά ερώτηση). Σημειώνεται ότι ο ΜΟ για κάθε ερώτηση συμπεριλαμβάνει όλα τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές και έχει υπολογιστεί απευθείας από το πληροφοριακό σύστημα της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος. Στον Πίνακα 4 συγκρίνονται οι ΜΟ των απαντήσεων κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2019-20 και 2020-21.

Πίνακας 2: Αξιολογήσεις μαθημάτων- Γενική εικόνα Τμήματος ακ. έτος 2019-2020

Ερωτήσεις		Μ.Ο. Τμήματος	ΔΕΙΓΜΑ 2019-20
1	Ποιο είναι το ποσοστό των διαλέξεων που έχετε παρακολουθήσει μέχρι σήμερα;	4,6	267
2	Πόσες (κατά προσέγγιση) είναι οι ώρες που διαθέτετε κάθε εβδομάδα για τη μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος;	1,9	229
3	Έχετε εκπονήσει κάποια γραπτή εργασία ή άσκηση στο πλαίσιο του μαθήματος;	0,4	272
4	Το εκπαιδευτικό υλικό (βιβλίο/α, διαφάνειες, σημειώσεις, ασκήσεις) που προτάθηκε, με βοήθησε να κατανοήσω το περιεχόμενο του μαθήματος.	4,2	269
5	Δόθηκε επαρκής αριθμός παραδειγμάτων και επεξηγήσεων για την καλύτερη κατανόηση της ύλης.	4,3	272
6	Το μάθημα είχε εξελικτική πορεία και δεν αποτελούσαν από αποσπασματικές ενότητες.	4,2	267
7	Χρησιμοποιήθηκαν, κατά τη διάρκεια του μαθήματος, διαφορετικές μορφές διδασκαλίας (π.χ. διαλέξεις, φροντιστηριακά μαθήματα, εργαστήρια κ.λπ.), οι οποίες αλληλοσυμπληρώνονταν.	3,0	241
8	Αξιοποιήθηκαν Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) για τη διδασκαλία της ύλης και την πρακτική της εφαρμογή.	3,8	245
9	Το συμπληρωματικό υλικό (σύμφωνα με το περίγραμμα του μαθήματος) που δόθηκε από το διδάσκοντα, με βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος.	4,1	265
10	Στο συγκεκριμένο μάθημα κατέκτησα νέες γνώσεις και εμπλούτισα τις διαθέσιμες γνώσεις μου.	4,2	271
11	Στο συγκεκριμένο μάθημα έμαθα να τεκμηριώνω με διαφορετικό τρόπο τις απόψεις μου για ένα ζήτημα.	3,8	266
12	Το μάθημα είχε πράγματι ενδιαφέρον.	4,2	273
13	Ο διδάσκων προσπάθησε να μου μεταδώσει τον ενθουσιασμό και το ενδιαφέρον του για το αντικείμενο.	4,3	272
14	Η συμμετοχή μου σε ομάδες με βοήθησε στην κατανόηση του μαθήματος (συμπληρώνεται εφόσον λειτούργησαν ομάδες).	3,5	116
15	Ο διδάσκων εξηγούσε με υπομονή τα δυσνόητα σημεία, μέχρι να τα κατανοήσω.	4,3	270
16	Η συμμετοχή μου σε αυτό το μάθημα ήταν μια ευχάριστη εμπειρία.	4	269
17	Ο διδάσκων ανταποκρίθηκε στην επίλυση των αποριών μου και των προβληματισμών μου.	4,4	263
18	Ο διδάσκων με βοήθησε να κατανοήσω τη μέθοδο/το σκεπτικό εξαγωγής συμπερασμάτων.	4,1	261
19	Οι εργασίες που ανατέθηκαν συνέβαλαν στην επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.	4	127
20	Στις εργασίες που προτάθηκαν, περιεγράψαμε με σαφήνεια από τον διδάσκοντα και καθορίστηκαν εκ των προτέρων τα κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολόγησής τους.	4	127
21	Ο διδάσκων παρείχε την απαραίτητη υποστήριξη (βιβλιογραφία, πηγές, κ.λπ.) προκειμένου να ολοκληρώσω τις εργασίες.	3,9	128
22	Η ανατροφοδότηση που δέχθηκα από το διδάσκοντα (παρατηρήσεις, σχόλια, υποδείξεις κ.α.) για τις εργασίες με βοήθησαν να βελτιώσω τον τρόπο μάθησης και μελέτης.	3,9	124
23	Οι εργασίες με βοήθησαν στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που αποκόμισα από την παρακολούθηση του μαθήματος.	3,8	125
24	Απαιτούνται γνώσεις από άλλα μαθήματα.	3,4	257
25	Η νέα γνώση με την οποία ήρθα σε επαφή και καλούμαι να διαχειριστώ είναι μεγάλη σε ποσότητα ή δύσκολη στην κατανόησή της.	3,3	259
26	Ο συνολικός φόρτος εργασίας (προετοιμασίας για το μάθημα και για τις εξετάσεις) είναι μεγάλος.	3,6	252
27	Απαιτούνται δεξιότητες που δεν έχω (όπως η ανάκτηση και αξιοποίηση πληροφοριών).	2,7	245
28	Η κατανόηση του μαθήματος και η αποκτηθείσα γνώση (σύμφωνα με το περίγραμμα του μαθήματος) θεωρώ ότι με ωφέλησαν.	3,9	263
29	Το μάθημα με βοήθησε να βελτιώσω δεξιότητές μου στην επίλυση προβλημάτων.	3,5	255
30	Το μάθημα μου προσέφερε δυνατότητες συνεργασίας με συναδέλφους μου.	3	216

31	Το μάθημα με βοήθησε να βελτιώσω τις οργανωτικές μου ικανότητες, καθώς και την ικανότητά μου να αναλαμβάνω το κόστος της προσωπικής μου ευθύνης.	3,4	239
32	Το μάθημα με βοήθησε να αναπτύξω δεξιότητες εύρεσης πληροφοριών (σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος).	3,5	254
33	Με την εξ αποστάσεως διδασκαλία νιώθω ότι είχα καλύτερη επαφή με το μάθημα (ευχερέστερη παρακολούθηση, μεγαλύτερη συγκέντρωση, ευκολότερη κατανόηση και αφομοίωση της νέας γνώσης) και έχω προσεγγίσει καλύτερα την επίτευξη των μαθησιακών του στόχων και	2,8	263
34	Με την εξ αποστάσεως διδασκαλία θεωρώ ότι η αποξένωσή μου από το Πανεπιστημιακό περιβάλλον (η ατμόσφαιρα της αίθουσας διδασκαλίας, η επαφή μου με τους συναδέλφους και τον Καθηγητή μου) λειτούργησε αρνητικά στην ευκολία να αφομοιώσω τις γνώσεις του μαθήματος	3	261
35	Οι ελλείψεις (πχ. πάντα διαθέσιμος Η/Υ ή tablet, ύπαρξη οικιακής σύνδεσης στο διαδίκτυο) ή/και τα τεχνικά προβλήματα (πχ. συχνές διακοπές της σύνδεσης στην πλατφόρμα τηλεκατάρτισης) που παρουσιάστηκαν, δεν μου επέτρεψαν να παρακολουθήσω, να κατανοήσω	2,8	249

Πίνακας 3: Αξιολογήσεις μαθημάτων- Γενική εικόνα Τμήματος ακ. έτος 2020-2021

Ερωτήσεις		Μ.Ο. Τμήματος	ΔΕΙΓΜΑ 2020-21
1	Ποιο είναι το ποσοστό των διαλέξεων που έχετε παρακολουθήσει μέχρι σήμερα;	4.6	1053
2	Πόσες (κατά προσέγγιση) είναι οι ώρες που διαθέτετε κάθε εβδομάδα για τη μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος;	2.0	981
3	Έχετε εκπονήσει κάποια γραπτή εργασία ή άσκηση στο πλαίσιο του μαθήματος;	0.4	1051
4	Το εκπαιδευτικό υλικό (βιβλία/α, διαφάνειες, σημειώσεις, ασκήσεις) που προτάθηκε, με βοήθησε να κατανοήσω το περιεχόμενο του μαθήματος.	4.2	1053
5	Δόθηκε επαρκής αριθμός παραδειγμάτων και επεξηγήσεων για την καλύτερη κατανόηση της ύλης.	4.3	1049
6	Το μάθημα είχε εξελικτική πορεία και δεν αποτελούνταν από αποσπασματικές ενότητες.	4.3	1037
7	Χρησιμοποιήθηκαν, κατά τη διάρκεια του μαθήματος, διαφορετικές μορφές διδασκαλίας (π.χ. διαλέξεις, φροντιστηριακά μαθήματα, εργαστήρια κ.λπ.), οι οποίες αλληλοσυμπληρώνονταν.	3.5	931
8	Αξιοποιήθηκαν Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) για τη διδασκαλία της ύλης και την πρακτική της εφαρμογή.	4.0	922
9	Το συμπληρωματικό υλικό (σύμφωνα με το περίγραμμα του μαθήματος) που δόθηκε από το διδάσκοντα, με βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος.	4.1	1027
10	Στο συγκεκριμένο μάθημα κατέκτησα νέες γνώσεις και εμπλούτισα τις διαθέσιμες γνώσεις μου.	4.3	1045
11	Στο συγκεκριμένο μάθημα έμαθα να τεκμηριώνω με διαφορετικό τρόπο τις απόψεις μου για ένα ζήτημα.	3.9	1007
12	Το μάθημα είχε πράγματι ενδιαφέρον.	4.3	1058
13	Ο διδάσκων προστάθηκε να μου μεταδώσει τον ενθουσιασμό και το ενδιαφέρον του για το αντικείμενο.	4.2	1040
14	Η συμμετοχή μου σε ομάδες με βοήθησε στην κατανόηση του μαθήματος (συμπληρώνεται εφόσον λειτούργησαν ομάδες).	3.7	448
15	Ο διδάσκων εξηγούσε με υπομονή τα δυσνόητα σημεία, μέχρι να τα κατανοήσω.	4.2	1030
16	Η συμμετοχή μου σε αυτό το μάθημα ήταν μια ευχάριστη εμπειρία.	4.2	1044
17	Ο διδάσκων ανταποκρίθηκε στην επίλυση των αποριών μου και των προβληματισμών μου.	4.3	1012
18	Ο διδάσκων με βοήθησε να κατανοήσω τη μέθοδο/το σκεπτικό εξαγωγής συμπερασμάτων.	4.2	983
19	Οι εργασίες που ανατέθηκαν συνέβαλαν στην επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.	4.2	525
20	Στις εργασίες που προτάθηκαν, περιεγράφησαν με σαφήνεια από τον διδάσκοντα και καθορίστηκαν εκ των προτέρων τα κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολόγησής τους.	4.1	520
21	Ο διδάσκων παρέιχε την απαραίτητη υποστήριξη (βιβλιογραφία, πηγές, κ.λπ.) προκειμένου να ολοκληρώσω τις εργασίες.	4.1	536
22	Η ανατροφοδότηση που δέχθηκα από το διδάσκοντα (παρατηρήσεις σχόλια, υποδείξεις κ.α.) για τις εργασίες με βοήθησαν να βελτιώσω τον τρόπο μάθησης και μελέτης.	4.1	524
23	Οι εργασίες με βοήθησαν στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που αποκόμισα από την παρακολούθηση του μαθήματος.	4.1	516
24	Απαιτούνται γνώσεις από άλλα μαθήματα.	3.1	1015
25	Η νέα γνώση με την οποία ήρθα σε επαφή και καλούμαι να διαχειριστώ είναι μεγάλη σε ποσότητα ή δύσκολη στην κατανόησή της.	3.1	1028
26	Ο συνολικός φόρτος εργασίας (προετοιμασίας για το μάθημα και για τις εξετάσεις) είναι μεγάλος.	3.2	1027
27	Απαιτούνται δεξιότητες που δεν έχω (όπως η ανάκτηση και αξιοποίηση πληροφοριών).	2.6	957
28	Η κατανόηση του μαθήματος και η αποκτηθείσα γνώση (σύμφωνα με το περίγραμμα του μαθήματος) θεωρώ ότι με ωφέλησαν.	4.0	1034
29	Το μάθημα με βοήθησε να βελτιώσω δεξιότητές μου στην επίλυση προβλημάτων.	3.7	991
30	Το μάθημα μου προσέφερε δυνατότητες συνεργασίας με συναδέλφους μου.	3.1	806
31	Το μάθημα με βοήθησε να βελτιώσω τις οργανωτικές μου ικανότητες, καθώς και την ικανότητά μου να αναλαμβάνω το κόστος της προσωπικής μου ευθύνης.	3.6	922
32	Το μάθημα με βοήθησε να αναπτύξω δεξιότητες εύρεσης πληροφοριών (σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος).	3.6	970
33	Με την εξ αποστάσεως διδασκαλία νιώθω ότι είχα καλύτερη επαφή με το μάθημα (ευχερέστερη παρακολούθηση, μεγαλύτερη συγκέντρωση, ευκολότερη κατανόηση και αφομοίωση της νέας γνώσης) και έχω προσεγγίσει καλύτερα την επίτευξη των μαθησιακών του στόχων και	2.6	1023
34	Με την εξ αποστάσεως διδασκαλία θεωρώ ότι η αποξένωσή μου από το Πανεπιστημιακό περιβάλλον (η ατμόσφαιρα της αίθουσας διδασκαλίας, η επαφή μου με τους συναδέλφους και τον Καθηγητή μου) λειτούργησε αρνητικά στην ευκολία να αφομοιώσω τις γνώσεις του μαθήματος	3.4	1024
35	Οι ελλείψεις (πχ. πάντα διαθέσιμος Η/Υ ή tablet, ύπαρξη οικιακής σύνδεσης στο διαδίκτυο) ή/και τα τεχνικά προβλήματα (πχ. συχνές διακοπές της σύνδεσης στην πλατφόρμα τηλεκατάρτισης) που παρουσιάστηκαν, δεν μου επέτρεψαν να παρακολουθήσω, να κατανοήσω	3.2	998

Πίνακας 4: Αξιολογήσεις μαθημάτων- Γενική εικόνα Τμήματος – Συγκριτικός πίνακας ακ έτος 2019-2020 και 2020-21

Ερωτήσεις	Μ.Ο. ΤΜΗΜΑΤΟΣ 2020-21	Μ.Ο. ΤΜΗΜΑΤΟΣ 2019-20
Ποιο είναι το ποσοστό των διαλέξεων που έχετε παρακολουθήσει μέχρι σήμερα;	466	4,6
Πόσες (κατά προσέγγιση) είναι οι ώρες που διαθέτετε κάθε εβδομάδα για τη μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος;	2,0	1,9
Έχετε εκπονήσει κάποια γραπτή εργασία ή άσκηση στο πλαίσιο του μαθήματος;	0,4	0,4
Το εκπαιδευτικό υλικό (βιβλίο/α, διαφάνειες, σημειώσεις, ασκήσεις) που προτάθηκε, με βοήθησε να κατανοήσω το περιεχόμενο του μαθήματος;	4,2	4,2
Δόθηκε επαρκής αριθμός παραδειγμάτων και επεξηγήσεων για την καλύτερη κατανόηση της ύλης;	4,3	4,3
Το μάθημα είχε εξελικτική πορεία και δεν αποτελούνταν από αποσπασματικές ενότητες.	4,3	4,2
Χρησιμοποιήθηκαν, κατά τη διάρκεια του μαθήματος, διαφορετικές μορφές διδασκαλίας (π.χ. διαλέξεις, φροντιστηριακά μαθήματα, εργαστήρια κ.λπ.), οι οποίες αλληλοσυμπληρώνονταν.	3,5	3,0
Αξιοποιήθηκαν Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) για τη διδασκαλία της ύλης και την πρακτική της εφαρμογή.	4,0	3,8
Το συμπληρωματικό υλικό (σύμφωνα με το περίγραμμα του μαθήματος) που δόθηκε από το διδάσκοντα, με βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος.	4,1	4,1
Στο συγκεκριμένο μάθημα κατέκτησα νέες γνώσεις και εμπλούτισα τις διαθέσιμες γνώσεις μου.	4,3	4,2
Στο συγκεκριμένο μάθημα έμαθα να τεκμηριώνω με διαφορετικό τρόπο τις απόψεις μου για ένα ζήτημα.	3,9	3,8
Το μάθημα είχε πράγματι ενδιαφέρον.	4,3	4,2
Ο διδάσκων προσπάθησε να μου μεταδώσει τον ενθουσιασμό και το ενδιαφέρον του για το αντικείμενο.	4,2	4,3
Η συμμετοχή μου σε ομάδες με βοήθησε στην κατανόηση του μαθήματος (συμπληρώνεται εφόσον λειτουργήσαν ομάδες).	3,7	3,5
Ο διδάσκων εξηκούσε με υπομονή τα δυσνόητα σημεία, μέχρι να τα κατανοήσω.	4,2	4,3
Η συμμετοχή μου σε αυτό το μάθημα ήταν μια ευχάριστη εμπειρία.	4,2	4
Ο διδάσκων ανταποκρίθηκε στην επίλυση των αποριών μου και των προβληματισμών μου.	4,3	4,4
Ο διδάσκων με βοήθησε να κατανοήσω τη μέθοδο/το σκεπτικό εξαγωγής συμπερασμάτων.	4,2	4,1
Οι εργασίες που ανατέθηκαν συνέβαλαν στην επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.	4,2	4
Στις εργασίες που προτάθηκαν, περιεγράψαμε με σαφήνεια από τον διδάσκοντα και καθορίστηκαν εκ των προτέρων τα κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολογίας τους.	4,1	4
Ο διδάσκων παρείχε την απαραίτητη υποστήριξη (βιβλιογραφία, πηγές, κ.λπ.) προκειμένου να ολοκληρώσω τις εργασίες.	4,1	3,9
Η ανατροφοδότηση που δέχθηκα από τον διδάσκοντα (παρατηρήσεις σχόλια, υποδείξεις κ.α.) για τις εργασίες με βοήθησαν να βελτιώσω τον τρόπο μάθησης και μελέτης.	4,1	3,9
Οι εργασίες με βοήθησαν στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που αποκόμισα από την παρακολούθηση του μαθήματος.	4,1	3,8
Απαιτούνται γνώσεις από άλλα μαθήματα.	3,1	3,4
Η νέα γνώση με την οποία ήρθα σε επαφή και καλούμαι να διαχειριστώ είναι μεγάλη σε ποσότητα ή δύσκολη στην κατανόησή της.	3,1	3,3
Ο συνολικός φόρτος εργασίας (προετοιμασίας για το μάθημα και για τις εξετάσεις) είναι μεγάλος.	3,2	3,6
Απαιτούνται δεξιότητες που δεν έχω (όπως η ανάκτηση και αξιοποίηση πληροφοριών).	2,6	2,7
Η κατανόηση του μαθήματος και η αποκτηθείσα γνώση (σύμφωνα με το περίγραμμα του μαθήματος) θεωρώ ότι με ωφέλησαν.	4,0	3,9
Το μάθημα με βοήθησε να βελτιώσω δεξιότητές μου στην επίλυση προβλημάτων.	3,7	3,5
Το μάθημα μου προσέφερε δυνατότητες συνεργασίας με συναδέλφους μου.	3,1	3
Το μάθημα με βοήθησε να βελτιώσω τις οργανωτικές μου ικανότητες, καθώς και την ικανότητά μου να αναλαμβάνω το κόστος της προσωπικής μου ευθύνης.	3,6	3,4
Το μάθημα με βοήθησε να αναπτύξω δεξιότητες εύρεσης πληροφοριών (σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος).	3,6	3,5
Με την εξ αποστάσεως διδασκαλία νιώθω ότι είχα καλύτερη επαφή με το μάθημα (ευχερέστερη παρακολούθηση, μεγαλύτερη συγκέντρωση, ευκολότερη κατανόηση και αφομοίωση της νέας γνώσης) και έχω προσεγγίσει καλύτερα την επίτευξη των μαθησιακών του στόχων και	2,6	2,8
Με την εξ αποστάσεως διδασκαλία θεωρώ ότι η αποξένωσή μου από το Πανεπιστημιακό περιβάλλον (η ατμόσφαιρα της αίθουσας διδασκαλίας, η επαφή μου με τους συναδέλφους και τον Καθηγητή μου) λειτούργησε αρνητικά στην ευκολία να αφομοιώσω τις γνώσεις του μαθήματος	3,4	3
Οι ελλείψεις (πχ. πάντα διαθέσιμος Η/Υ ή tablet, ύπαρξη οικιακής σύνδεσης στο διαδίκτυο) ή/και τα τεχνικά προβλήματα (πχ. συχνές διακοπές της σύνδεσης στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης) που παρουσιάστηκαν, δεν μου επέτρεψαν να παρακολουθήσω, να κατανοήσω	3,2	2,8

Το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μαθήματος/ διδασκαλίας δομείται σε 6 ενότητες.

- Η 1^η ενότητα (1-3) «Ερωτήσεις για τον/την φοιτητή/φοιτήτρια» έχει ως στόχο να αποτυπωθούν κάποιες γενικές πληροφορίες για τον φοιτητή που αξιολογεί το μάθημα.
- Οι ερωτήσεις της 2^{ης} ενότητας (4-11) «Συζητώντας για την διδασκαλία» έχουν ως στόχο να διαπιστωθεί κατά πόσο οι μέθοδοι διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν από τον κάθε διδάσκοντα οδηγούν στην επίτευξη των επιθυμητών μαθησιακών αποτελεσμάτων.

- Οι ερωτήσεις της 3^{ης} ενότητας (12-18) «Φοιτητές και διδάσκοντες» έχουν στόχο να διαπιστωθεί η ύπαρξη ή μη της αλληλεπίδρασης του φοιτητή με τον διδάσκοντα προκειμένου να μεταφερθεί η γνώση.
- Οι ερωτήσεις της 4^{ης} ενότητας (19-23) «Ανατιθέμενες εργασίες (εάν υπάρχουν)» έχουν ως στόχο να διαπιστωθεί αν η οργάνωση της χρήσης εργασιών (από τον διδάσκοντα) ως εκπαιδευτικό εργαλείο συμβάλει στην επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων και στην ανάπτυξη των ζητούμενων δεξιοτήτων των φοιτητών.
- Η 5^η ενότητα (24-27) «Ο βαθμός δυσκολίας του μαθήματος καθώς...» διερευνά τη δυσκολία του μαθήματος και τους λόγους της για κάθε φοιτητή.
- Οι ερωτήσεις της 6^{ης} ενότητας (28-32) «Μαθησιακά αποτελέσματα (προσδιορίστε πόσο ωφεληθήκατε από το μάθημα αυτό:)» έχουν ως στόχο να διαπιστωθεί κατά πόσο επιτεύχθηκαν τα μαθησιακά αποτελέσματα του κάθε μαθήματος και αποκτήθηκαν οι σχετικές δεξιότητες.
- Οι ερωτήσεις της 7^{ης} ενότητας (33-35) «Εξ αποστάσεως διδασκαλία» συμβάλλουν στο να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με την εφαρμογή της εξ αποστάσεως διδασκαλίας.
- Ακολουθεί η 8^η ενότητα «Γράψτε εδώ τις παρατηρήσεις σας αλλά και τις υποδείξεις σας για τη βελτίωση και την περαιτέρω ανάπτυξη του μαθήματος» που έχει ως σκοπό να αποτυπωθεί η γνώμη των φοιτητών σε ελεύθερο κείμενο για θέματα που είτε δεν περιλαμβάνονται στις παραπάνω ερωτήσεις, είτε είναι εξαιρετικά σημαντικά για τους ίδιους.

Γενικές παρατηρήσεις

- 1^η ενότητα (1-3) «Ερωτήσεις για τον/την φοιτητή/φοιτήτρια»
Παρότι δεν υπάρχει διάκριση στο ερωτηματολόγιο ανάμεσα στα μαθήματα που έχουν αποκλειστικά το χαρακτήρα διάλεξης και εκείνα που έχουν εργαστηριακό χαρακτήρα και συνεπώς απαιτούν υποχρεωτική παρακολούθηση, παρατηρείται:
 - Σταθερά μεγάλο ποσοστό παρακολούθησης,
 - 3-4 ώρες μελέτης εβδομαδιαίως στο σπίτι,
 - εκπόνηση λίγων εργασιών.
- 2^η ενότητα (4-11) «Συζητώντας για την διδασκαλία»
 - Σε όλες τις απαντήσεις και των 2 περιόδων αξιολόγησης το ποσοστό είναι το ίδιο (3 ερωτήσεις) ή έχει αυξηθεί (5 ερωτήσεις) και αποτιμάται ως θετικό (βλ. επίσης παρακάτω συνδυαστικές ερωτήσεις).
- 3^η ενότητα (12-18) «Φοιτητές και διδάσκοντες»
 - Παρατηρείται αύξηση - έστω και μικρή - του ποσοστού στις 4 από τις 7 ερωτήσεις και η διάδραση αποτιμάται ως θετική.
- 4^η ενότητα (19-23) «Ανατιθέμενες εργασίες (εάν υπάρχουν)»
 - Σε όλες τις απαντήσεις και των 2 περιόδων αξιολόγησης το ποσοστό έχει αυξηθεί και είναι θετικό.
- 5^η ενότητα (24-27) «Ο βαθμός δυσκολίας του μαθήματος καθώς...»
 - Παρατηρείται εδώ μικρή μείωση του ποσοστού σε όλες τις ερωτήσεις. Ωστόσο η κυρίαρχη απάντηση «ούτε λίγο ούτε πολύ» δεν μας επιτρέπει να κατανοήσουμε την πηγή των δυσκολιών.
- 6^η ενότητα (28-32) «Μαθησιακά αποτελέσματα»
 - Ο βαθμός ικανοποίησης από την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων φαίνεται να αυξάνεται. Ταυτόχρονα φαίνεται να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.
- 7^η ενότητα (33-35) «Εξ αποστάσεως διδασκαλία»
 - Τα συμπεράσματα που εξάγονται από την εφαρμογή της εξ αποστάσεως διδασκαλίας αποτυπώνουν το σχετικά μέτρια ικανοποίηση από την εφαρμογή της εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

- 8^η ενότητα «Γράψτε εδώ τις παρατηρήσεις σας αλλά και τις υποδείξεις σας για τη βελτίωση και την περαιτέρω ανάπτυξη του μαθήματος»
 - Στη συντριπτική πλειονότητα των μαθημάτων δεν καταγράφονται σχόλια.

Συνδυαστικές παρατηρήσεις

- Η επίδοση των διδασκόντων στο σύνολο των μαθημάτων (όπως αυτή προκύπτει συνδυαστικά από τις ερωτήσεις 4-9, 13, 15, 17-18, 20-22): φαίνεται ότι το Τμήμα επιτυγχάνει μια επίδοση που κρίνεται άκρως ικανοποιητική, καθώς η μέση τιμή των αξιολογήσεων προσεγγίζει την τιμή **(4,13/5)**. Το παραπάνω σημαίνει ότι υπάρχουν πάνω από **80% θετικές απόψεις για το προσφερόμενο διδακτικό έργο, τα προσφερόμενα συγγράμματα και την αλληλεπίδραση διδασκόντων - φοιτητών**. Η επίδοση αυτή είναι ελαφρώς καλύτερη από την επίδοση του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους **(4,04/5)**.
Ως σημείο που χρήζει βελτίωσης καταγράφεται/προτείνεται η χρήση διαφορετικών μορφών διδασκαλίας, όπως για παράδειγμα η διάλεξη, η διαδραστική παρουσίαση, η χρήση οπτικοακουστικού υλικού κλπ.
- Εργασίες (όπως αυτή προκύπτει συνδυαστικά από τις ερωτήσεις 3, 19-23 και εν μέρει 29 και 31-32): παρατηρείται υψηλό ποσοστό ικανοποίησης από την εκπόνηση εργασιών (και αύξησή του σε σχέση με το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020). Ωστόσο με δεδομένο τον **μικρό αριθμό μαθημάτων στα οποία εκπονούνται εργασίες αλλά και τον σχετικά χαμηλότερο βαθμό ικανοποίησης** από την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων ως **σημείο βελτίωσης καταγράφεται η ενθάρρυνση των διδασκόντων να δίνουν περισσότερες εργασίες στα μαθήματά τους**
- Δυσκολίες μαθημάτων και επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων (όπως προκύπτει συνδυαστικά από τις ερωτήσεις 24-27 και 28-32): οι ενότητες αυτές συνιστούν αυτές με το χαμηλότερο βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών - είναι σημαντικό να τονιστεί ένας σταθερά μέτριος βαθμός ικανοποίησης. **Σημείο που χρήζει βελτίωσης: α) η περαιτέρω διερεύνηση των πηγών δυσκολίας των φοιτητών ανάλογα με τη φύση του κάθε μαθήματος β) η περαιτέρω ανάγκη να καλλιεργηθούν δεξιότητες συνεργατικότητας και εύρεσης εντοπισμένων πληροφοριών καθώς και ικανότητες οργανωτικές και επίλυσης προβλημάτων.**

5.2 Αποτελέσματα ανά μάθημα

Σύμφωνα με τη διαδικασία που αποφασίστηκε στη ΓΣ κατόπιν εισηγήσεως της ΟΜΕΑ (βλ. ενότητα 4) κατά την επισκόπηση των μαθημάτων που τηρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις (προκειμένου να θεωρηθούν στατιστικώς αξιολογήσιμα και επαρκή για τη διασφάλιση μιας στοιχειώδους αξιοπιστίας):

- Στη συντριπτική πλειονότητα των μαθημάτων δεν παρατηρήθηκαν αποκλίσεις (πάνω από μια μονάδα) στα αποτελέσματα των επιμέρους ερωτήσεων σε σχέση με τον ΜΟ του Τμήματος (τα αποτελέσματα του οποίου συζητήθηκαν παραπάνω στην ενότητα 5.1), ενώ υπήρχαν σχόλια σε όλα τα μαθήματα εκτός από 6 (σύνολο μαθημάτων με σχόλια 15)
- Τα σχόλια που κατατέθηκαν σε ελεύθερο κείμενο (αρκετές φορές επαναλαμβανόμενα και άλλες στοχευμένα) και το πεδίο των οποίων έχει προαιρετικό χαρακτήρα, αναδεικνύουν σε μεγάλο βαθμό πόσο απαραίτητη είναι η ανατροφοδότηση που μπορεί να λάβει ένας εκπαιδευτικός από τους ίδιους τους φοιτητές. Στα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν συνολικά 79 σχόλια. Η πλειοψηφία των σχολίων που καταγράφηκαν εκφράζουν απόψεις και αγωνίες των φοιτητών, κατά περίπτωση μαθήματος, με στοχευμένο λόγο και επιχειρήματα. Αξιολογήθηκαν ιδιαίτερα όλα τα σχόλια, είτε είχαν θετικό είτε αρνητικό πρόσημο, καθώς τα μεν πρώτα συμβάλλουν στην ενίσχυση της επιβράβευσης και της αυτοεκτίμησης των εκπαιδευτικών, τα δε δεύτερα προσφέρουν τροφή για σκέψη και ευκαιρίες βελτίωσης.

- Κοινοποιήθηκαν φόρμες σε ένα μικρό αριθμό διδασκόντων, οι οποίοι κλήθηκαν να απαντήσουν στα ερωτήματα που τους έθεσε προς διευκρίνιση η ΟΜΕΑ και να προτείνουν βελτιώσεις σε σχέση με τα ευρήματα ή να αποτυπώσουν με μεγαλύτερη σαφήνεια τις θετικές διαστάσεις των διδακτικών πρακτικών τους που σχολιάστηκαν ευμενώς από τους συμμετέχοντες φοιτητές. Είναι **σημαντικό να τονιστεί ότι ο αριθμός των διδασκόντων που κλήθηκαν να προτείνουν βελτιώσεις είναι ο ίδιος με εκείνους που προκύπτουν από τις επιμέρους αξιολογήσεις ως καλές πρακτικές.**

Το περιεχόμενο των προτάσεων που προκύπτουν από την επεξεργασία των παραπάνω στοιχείων καθώς και το σύνολο των στοιχείων παρουσιάζονται στην τελευταία ενότητα της παρούσας έκθεσης και τίθενται υπό συζήτηση στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

6. Αποτελέσματα που προέκυψαν από τις άλλες διαδικασίες ποιότητας σχετικά με τη διδασκαλία

Ενδιαφέροντα συμπεράσματα σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία προκύπτουν και από παρατηρήσεις από τη συμμετοχή των φοιτητών στις εξετάσεις. Παρότι η εξ αποστάσεως συνθήκη των εξετάσεων δεν μας επιτρέπει να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα περί του συσχετισμού της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαιδευτικής διαδικασίας και των αποτελεσμάτων των εξετάσεων, η ΟΜΕΑ προβαίνει στις ακόλουθες παρατηρήσεις :

- διαφαίνεται το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στις εξετάσεις, που μπορεί βέβαια να δικαιολογηθεί λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών κατά τις οποίες διεξήχθησαν οι εξετάσεις των 2 τελευταίων ετών κατά τη διάρκεια της πανδημίας.
- Το ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους των 2 τελευταίων ετών είναι από ικανοποιητικό έως πολύ καλό κινείται δε σε ποσοστό επιτυχίας πάνω από 25% με το ελάχιστο ποσοστό να παρατηρείται σε λίγα μαθήματα.
- Δεν παρατηρείται συσχετισμός ποσοστού επιτυχίας (πχ. μεγαλύτερο ποσοστό αποτυχίας ή επιτυχίας) και ύπαρξης αρνητικών ή θετικών σχολίων και αποκλίσεων (με θετικό ή αρνητικό πρόσημο) στις αξιολογήσεις των φοιτητών.

Τα αιτήματα που καταθέτουν οι φοιτητές στη Γενική Συνέλευση του ΤΜΣ αφορούν κάποια προβλήματα κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, με κυριότερα τα ακόλουθα: Α) αυξημένος αριθμός φοιτητών στα εργαστήρια των δεξιοτήτων, Β) εντοπίζουν δυσκολίες που προκύπτουν από την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων για τους φοιτητές του πρώην ΤΛΠΜ, όπως 1. η εξασφάλιση των προϋποθέσεων για την έναρξη της πρακτικής άσκησης του τεχνολογικού προγράμματος σπουδών (κάθε φοιτητής που δηλώνει πρακτική άσκηση πρέπει έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ένα σημαντικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, κάποια από τα οποία είναι ιδιαίτερα απαιτητικά, όπως τα μαθήματα Μουσικής δεξιότητας VII) κλπ. Γ) ζητήματα που σχετίζονται με την εξ αποστάσεως διδασκαλία των μαθημάτων και τις εξετάσεις των μουσικών δεξιοτήτων και συνόλων. Η Γ.Σ. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της προσπαθεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα αιτήματα των φοιτητών επιλύοντας τις όποιες δυσλειτουργίες στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό, ενώ όσον αφορά τα ζητήματα που σχετίζονται με τη μη επαρκή στελέχωση του Τμήματος (σε μόνιμο και έκτακτο προσωπικό), συντονίζεται με τα αιτήματα των φοιτητών και τα μεταφέρει στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος.

Ο θεσμός του ακαδημαϊκού συμβούλου φοιτητή φαίνεται ότι δεν έχει ακόμη εμπεδωθεί επαρκώς στις συνειδήσεις των φοιτητών του ΤΜΣ, αν κρίνει κανείς από το πολύ μικρό ποσοστό επικοινωνίας των φοιτητών με τους ακαδημαϊκούς συμβούλους τους. Παρά τη διαφανή ενημέρωση στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<https://music.uoi.gr/thesmos-akadimaikoy-symvoyloy/>) τόσο του κανονισμού όσο και της λίστας κατανομής των φοιτητών στους αντίστοιχους ακαδημαϊκούς συμβούλους, οι συνθήκες πανδημίας και η εξ αποστάσεως συνθήκη φαίνεται να έχουν επιδράσει αρνητικά στην εδραίωση προσωπικών σχέσεων με τους διδάσκοντες του Τμήματος.

Είναι αξιοσημείωτο ότι με την επιστροφή στην δια ζώσης συνθήκη από το τρέχον έτος, έχει αυξηθεί δειλά αλλά σταθερά και η τάση επικοινωνίας με τους ακαδημαϊκούς συμβούλους, και η οποία αφορά κυρίως προσωπικές δυσκολίες και όχι τα γενικά ακαδημαϊκά θέματα.

Ας σημειωθεί επίσης ότι η ταυτόχρονη ύπαρξη και άλλων υποστηρικτικών θεσμών/προσώπων που το Τμήμα είχε δρομολογήσει σχετικά νωρίς στο πλαίσιο της λειτουργίας του ΤΛΠΜ- Σύμβουλος Σπουδών και Σύμβουλος Μουσικού Προσανατολισμού- αποτελεί ίσως έναν ακόμη λόγο για την ελάχιστη χρήση του θεσμού του ακαδημαϊκού συμβούλου αυτού από τους φοιτητές. Οι θεσμοί αυτοί ακριβώς λόγω της μακροχρόνιας ύπαρξής τους έχουν εμπεδωθεί στη συνείδηση των φοιτητών. Είναι χαρακτηριστικό ότι παρά την εν μέρει υποκατάσταση του θεσμού του Συμβούλου Σπουδών από τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο, οι φοιτητές συνεχίζουν να επιζητούν τη συζήτηση των εκπαιδευτικών ζητημάτων που τους απασχολούν με το Σύμβουλο Σπουδών του Τμήματος, ο οποίος σε αυτή τη μεταβατική φάση έχει σημειώσει περίπου 30 συναντήσεις κατά το τρέχον και το προηγούμενο ακ. έτος και επιτελεί διττό ρόλο: από τη μια να επιλαμβάνεται των όποιων ζητημάτων τους απασχολούν (κυρίως ζητήματα αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενες σπουδές) και από την άλλη να ενημερώνει τους φοιτητές για τη σημασία του νέου θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου, καθώς και για τις διαφορές του με το θεσμό του Συμβούλου Σπουδών.

7. Δράσεις - Προτάσεις

Με βάση τα παραπάνω ευρήματα η ΟΜΕΑ έρχεται να προτείνει τα ακόλουθα για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Τμήματος:

ΔΡΑΣΕΙΣ

- Ενθαρρύνονται οι φοιτητές να ορίσουν τον εκπρόσωπό τους στην ΟΜΕΑ
- Η ΟΜΕΑ συντάσσει ετήσια αναφορά ευρημάτων με βάση το παρακάτω υλικό:
 - A. την αξιολόγηση μαθημάτων αξιοποιώντας τα δεδομένα από μαθήματα τα οποία:
 - α) Έχουν επαρκή συμμετοχή φοιτητών στην αξιολόγηση (άνω του 20%)
 - β) Η βαθμολογία τους στις επιμέρους ερωτήσεις αποκλίνει από τον ΜΟ βαθμολογίας όλων των μαθημάτων κατά μια τουλάχιστον μονάδα προς τα κάτω ή προς τα πάνω και υπάρχουν σχόλια τα οποία εντοπίζουν συγκεκριμένα σημαντικά προβλήματα ή αποτυπώνουν θετικές πρακτικές,
 - B. τη φόρμα ευρημάτων που κοινοποιεί στους διδάσκοντες οι οποίοι καλούνται να απαντήσουν στα ερωτήματα που τους θέτει η ΟΜΕΑ και να προτείνουν λύσεις,
 - Γ. παρατηρήσεις που προκύπτουν από τη συμμετοχή στις εξετάσεις και τα αποτελέσματα της εξεταστικής διαδικασίας,
 - Δ. παρατηρήσεις που προκύπτουν από τα αιτήματα του Συλλόγου των φοιτητών στη ΓΣ του Τμήματος,
 - Ε. παρατηρήσεις που αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία και προέρχονται από την εφαρμογή του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου.
- Η αναφορά της ΟΜΕΑ τίθεται σε συζήτηση στη ΓΣ του Τμήματος και λαμβάνονται οι σχετικές αποφάσεις.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ (με βάση τα ευρήματα της παρούσας έκθεσης)

ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ/ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ:

- ❖ η χρήση διαφορετικών μορφών διδασκαλίας,

- ❖ η εκπόνηση μεγαλύτερου αριθμού εργασιών,
- ❖ η περαιτέρω διερεύνηση των πηγών δυσκολίας των φοιτητών ανάλογα με τη φύση του κάθε μαθήματος,
- ❖ η ανάγκη να καλλιεργηθούν δεξιότητες συνεργατικότητας,
- ❖ η ανάγκη να καλλιεργηθούν δεξιότητες εύρεσης εντοπισμένων πληροφοριών,
- ❖ η ανάγκη να καλλιεργηθούν οργανωτικές ικανότητες και
- ❖ η ανάγκη να καλλιεργηθούν ικανότητες επίλυσης προβλημάτων.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ (όπως προκύπτουν από τις αποκλίσεις από τον ΜΟ των μαθημάτων με θετικό πρόσημο και τα θετικά σχόλια στα ερωτηματολόγια):

- ενημέρωση των φοιτητών για το ακριβές πλάνο των διαλέξεων και αυστηρός σχεδιασμός του περιεχομένου τους,
- σαφής περιγραφή των κριτηρίων αξιολόγησης και βαθμολόγησης του μαθήματος από τις πρώτες διαλέξεις,
- παροχή ικανού αριθμού παραδειγμάτων και επεξηγήσεων για την κατανόηση της ύλης, καθώς και δυνατότητα εφαρμογής της διδαχθείσας θεωρίας μέσω πρακτικών ασκήσεων, ανάλογα με τη φύση του μαθήματος,
- συχνή επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος και προσαρμογή στις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς ή/και της επιστήμης των μουσικών σπουδών,
- δυνατότητα εργασίας σε ομάδες, μέσα από την οργάνωση και υλοποίηση μικρών ή μεγαλύτερων επιστημονικών ή πιο πρακτικών project,
- διαθεσιμότητα διδάσκοντα για παροχή διευκρινίσεων, επίλυση αποριών και καθοδήγηση σχετικά με τον σχεδιασμό και τη συγγραφή επιστημονικής εργασίας, ασκήσεων ή project.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ασπασία (Σίσσυ) Θεοδοσίου (Πρόεδρος)

Νίκος Ανδρίκος

Ειρήνη Παπαδάκη